

Nový ombudsman Stanislav Křeček bez falešné korektnosti a úplně na rovinu: “Muslimové nás chtějí obsadit!”

- CZ24 News | 20. února 2020

ČESKO: Poslanci těsnou většinou zvolili nového veřejného ochránce práv. Stal se jím Stanislav Křeček, kterého nominoval prezident Miloš Zeman. Úřad už ho zná, působil jako zástupce končící ombudsmanky Anny Šabatové. Ta ještě před volbou uvedla, že se s Křečkem v některých věcech vážně neshodli. Jakým bude tedy ombudsmanem? Stanislav Křeček odpovídal ve Výzvě Seznam Zpráv.

Helena Válková byla kvůli spolupráci s komunistickým prokurátorem Josefem Urválkem jako kandidátka na ombudsmanku velmi kritizována, myslíte si, že vy jste kandidát bez škráloupu?

Když jsem byl zvolen, tak bezpochyby.

Říkáte bezpochyby, přesto se ptám, protože Hospodářské noviny upozornily na to, že jste v 80. letech napsal dvě útlé knihy, ve kterých oslavujete tehdejší komunisty řízené volby. Označujete je za demokratické a také vychvalujete možnost, že občan si může vybrat své poslance na jedné kandidátce. Proč jste měl potřebu tohle napsat?

Tak to vůbec nebylo. Já jsem byl v 80. letech vyhozen z justice. Zaměstnal mě tehdy předseda socialistické strany a psali jsme texty nikoliv na nějaké brožury na vydání, ale jako interní materiály pro školení členů tehdejší socialistické strany a ty texty byly opsaná skripta právnické fakulty profesora Zdobinského, který v té době byl profesorem právnické fakulty. Jsou to dávno staré věci, které už tehdy nikdo nebral vážně, a dneska je připomínat je podle mě čirá hloupost.

Ani vy jste je nebral vážně? Vy jste s nimi nesouhlasil, když jste je psal?

No, samozřejmě, že ne. Jak jsme to brali vážně, se ukázalo pár let na to, když přišel listopad, jak jsme se chovali, jak jsme dali k dispozici fórum, balkon Melantrichu a co jsme psali v té době, jak jsme vystupovali na veřejnosti. To byla přece hra, kterou v té době hráli všichni studenti právnické fakulty. Každý, kdo dělal vysokoškolské studium.

Takže jste to psal, ale nesouhlasil jste s tím.

Já jsem to dělal pro vnější potřebu strany, aby byly nějaké texty a tak dále. Ale to už tenkrát nikdo nebral vážně. Samozřejmě.

A kdyby se zase změnily poměry a musel byste něco podobného psát? Nediskvalifikuje vás to?

Ne, nic podobného bych nemusel psát a nepsal bych.

Jste si tím jistý, že byste už nikdy nepodlehl tomu, že byste musel psát něco na zakázku?

Já jsem nepodléhal. To byla jiná doba. V tehdejší době se to přednášelo na právnické fakultě, tak co jiného se mohlo psát, co jiného bylo třeba v té věci dělat. Taková byla doba a znova říkám: Prosím vás, jestli to chcete připomínat, tak to můžeme ukončit, na to já nemám ani čas, ani zájem.

Něco podobného ale říkala i Helena Válková, že to bylo v té době jiné.

To bylo něco jiného. Paní Válková psala v odborném časopise, odborný text. Já jsem psal interní materiály jen pro potřeby té strany, nikoliv pro veřejnost nebo něco jiného, to je podstatný rozdíl.

Takže to nepovažujete za žádnou vaši chybu, škraloup na vaší pověsti?

V žádném případě ne. Hlavně jsem tam nastoupil poté, co jsem byl vyhozen z justice, takže jako o nějakém nadšení pro režim nemůže být u mě ani řeč.

Vás poslanci zvolili nakonec těsnou většinou, bylo to o tři hlasy více než bylo potřeba, jak hodnotíte tento výsledek?

Tak hodnotím ho dobře, ale hlavně musíte počítat, kolik dostal můj protikandidát. Já myslím, že to byl podstatný rozdíl. Hodnotím to tak, že takhle se dohodla demokratická většina v Parlamentu. Každý výsledek je samozřejmě počitatelný.

Hlasy pro vaši kandidaturu podle informací, které přinesly Seznam Zprávy, měly přijít od hnutí ANO. Poslanci nejsilnějšího poslaneckého klubu podle informací našeho serveru měli volit na truc, protože je k tomu aktivizoval vzkaz, který vyslal Milion chvilék pro demokracii, že pokud se stanete ombudsmanem, pak Milion chvilék vyjde do ulic a bude demonstrovat. Nepřipadáte si tak trochu jako ombudsman na truc?

To se od včerejška traduje, ale podle mého názoru je to dětinské. Představa, že by poslanci dělali něco na truc, je mimo realitu. Tam byly jiné dohody, jiné představy.

Svolání demonstrace? Je za tím dětinská představa

A jaké tam byly dohody?

Já nevím, na čem se dohodli s mými protikandidáty, jak oni vystupovali na klubu, jaká byla jejich informace o jejich názorech, o jejich práci, na rozdíl ode mě, který jsem byl známý a hodně publikuji. Takže to všechno hrálo roli, ale že by nějaký Mikuláš Minář řekl, že zítra svolá demonstraci, a

poslanci hned proto zmenili své názory, to je dětinská představa o fungování zákonodárného sboru.

Na druhou stranu zakladatel hnutí Trikolóra Václav Klaus mladší Hospodářským novinám řekl, že když viděli představitele Milionů chvilek, jak říkají, že budou demonstrovat v případě vašeho zvolení, tak je to ponouklo.

Tak jistě, to jsou dva lidé. Může to být.

A vy jste prošel o tři hlasy.

Že by to mělo nějaký masivní vliv, to rozhodně ne. Nepodléhejme takovýmto spekulacím mediálním. To je nesmysl.

Nemůžete se právě dívat? Poslechněte si audioverzi rozhovoru.

Jak se díváte na vyjádření Milionu chvilek, že v případě vašeho zvolení budou demonstrovat?

No, je to zcela mimo realitu, ale to hnutí se tímto dostává zcela mimo reálný prostor. Já o ničem nerozhoduji. Chápu, že demonstrují proti tomu, kdo může něco rozhodovat, ale já jenom ve své funkci mohu upozorňovat na porušování zákonů. Čili jestli chtějí demonstrovat proti někomu, kdo jenom upozorňuje na porušování zákona a kdo byl svobodně zvolený zákonodárným sborem, tak já už nevím, jak to slušně nazvat.

Je to podle vás vyhrožování?

Vyhrožování podle mě ne, je to snaha se zviditelnit v tom prostoru, snaha dělat nějakého strážce demokracie, ale je to špatně pochopená demokracie.

Vy říkáte „špatně pochopená demokracie“, to znamená, že nemají právo demonstrovat?

Demonstrovat jistě ano, chraň bůh. Demonstrovat mají samozřejmě právo. Problém je, za co demonstrují a co je cílem té demonstrace. A tady oni na to mají právo, ale mívá se to s cílem. Mívá se to s účinkem. To nemá žádný praktický smysl. Jaký to může mít smysl? Tak řeknou, že s tímhle nesouhlasí. Tak nesouhlasí, ale jaký to má praktický smysl?

Že kdyby vyšlo, řekněme, čtvrt milionu lidí do ulic tak, jak se to stalo v případě Andreje Babiše, tak jestli si třeba neřeknete, že byste odstoupil?

Bude to mít stejný význam jako u Andreje Babiše. Prostě žádný. Ti lidé se do těch funkcí dostávají jiným mechanismem, než si Milion chvilek myslí. Já jsem byl zvolen zákonodárným sborem, zvoleným ve svobodných volbách, v řádném hlasování, ve dvou kolech, no, co by ještě chtěli k legitimitě takové

volby?

Co z vás bude dělat dobrého ombudsmana?

Znalost prostředí a samozřejmě názory, které dlouhodobě ve veřejném prostoru publikuji, snaha pomáhat postiženým lidem, snaha pomáhat lidem, kteří se staví do rozporu s veřejnou správou. Těch stížností k nám chodí celá řada a problém je v tom, že jsou oprávněné. Ten problém ombudsmana není v tom, že si tam lidé mohou stěžovat, ale že si stěžují oprávněně a to jeho činnost legitimuje a činí potřebnou.

Vy jste zmiňoval zkušenosti, na druhou stranu jste Českému rozhlasu řekl: „Já si paní Šabatové velice vážím, na spolupráci jsem se velice těšil, ale ona mě nebrala jako zástupce, byl jsem v podstatě zcela odříznut od všeho.“ Jaké máte zkušenosti, když jste řekl, že jste byl odříznut?

Já jsem byl odříznut od řízení toho úřadu. Já jsem se na něm nijak nepodílel, na nějakých personálních věcech a podobně. Jinak jsem měl svěřenou svoji agendu, jednu z nejdůležitějších: stavební zákon, stavební právo, dohled nad justicí. To jsem samozřejmě vykonával, to je špatně pochopený výrok.

A jak hodnotíte to, že vaše předchůdkyně v úřadu Anna Šabatová vás nepodpořila?

Nepodpořila, jako mě nepodpořili jiní. Někteří mě podpořili, někteří mě nepodpořili. To já беру jako samozřejmé. Paní Šabatová je trochu jinak zaměřená, já jsem se na tu spolupráci těšil. Zdálo se mi, že právě to, že přicházíme každý odjinud, ona z jiné strany, já také z jiné strany, že by ta spolupráce byla. Bohužel se to nepodařilo, ale to je prostě minulost. To, že se mnou někdo nesouhlasí, je docela přirozené a nevidím v tom žádný problém.

Nevidíte ani problém v tom, co říkají opoziční strany? Budu citovat předsedkyni TOP 09 Markétu Pekarovou Adamovou, která k tomu napsala: „Naprosto otřesné, je to degradace celého tohoto úřadu, veřejný ochránce práv je tady od toho, aby se zastával slabších, menšin, kteří to potřebují. Pan Křeček se naopak velmi jasně vyjadřuje proti těmto lidem, často jsou jeho názory až rasistické.“

To je čirý výmysl či nesmysl. Já tady dvacet let nedělám nic jiného než se zastávám lidí postižených, menšin, lidí, jejichž práva jsou upírána. Činil jsem to jako advokát, činil jsem to jako poslanec. Čili nic jiného tady třicet let nedělám, takže takovýto výrok je zcela mimo realitu a bohužel to svědčí o tom, že ti lidé se nedívají už na tu realitu obyčejných lidí z reálných pozic, také to odpovídá pozicím této strany, která se dostává mimo realitu.

Jste si tedy jistý, že jste nepodléhal dezinformacím?

Samozřejmě, já mám dostatek informací. Jsem velmi zkušený člověk, takže rozhodně žádné dezinformace. Neznamená to ale, že jsem se nemohl mýlit.

Vy říkáte: „Mám informace.“ Tak to třeba ověříme v tom, že v rozhovoru pro Respekt jste řekl, že nás chtějí muslimové nahradit, tak kde jste vzal tenhle výrok?

Tak to je přece oficiální vyjádření celé řady muslimských představitelů, vy jste to nikdy neslyšela, paní redaktorko? Tak to jste pak špatně informovaná vy.

Můžete jednoho jmenovat?

Vy jste neslyšela, že jdou Evropu obsadit? Já ta jména neznám, ale občané to vědí, že jdou Evropu obsadit, nás tady chtějí nahradit, že tady budou muslimské státy, že tady chtějí právo šaría, aby zde platilo. Není to proces před městským soudem, kde se obžalovaný dovolává toho, aby byl souzen právem šaría, to se vám nezdá jako dostatečně to, co legitimuje tento velmi zkrácený výrok?

Já se jen ptám na ty výroky, na tu jejich doložitelnost, jestli můžete říct konkrétní jména nebo konkrétní zdroj.

Nemohu vám citovat evropský tisk a jeho výroky, to přece na mně nemůžete v této chvíli chtít.

Jestli by ale, když říkáte to a), nemělo přijít i to b), kdy to podložíte tím, kdo konkrétně to říká, kde se to objevilo.

Toto je věc obecně známá, občané to vědí, ten strach tady takový existuje, v té společnosti.

Žádný strach nevyvolávám

Nemůžete vy ten strach i sám vyvolávat tímto výrokem?

Já jenom reaguji na to, co se v tom veřejném prostoru ozývá a co mi lidé signalizují. Já nevyvolávám žádné představy jinak.

Vy jste v DVTV řekl: „Copak s Vietnamci je nějaký rasistický problém? Ale ve vztahu k Romům je společnost stále obviňována z rasismu, obviňována z diskriminace.“ Je v pořádku, že tohle říká ombudsman, podle čeho rozhodujete, jaká menšina má problém a jaká ne?

Já se zastávám práv obyčejných lidí. Ti mají také svá práva. Když vezmete vyloučenou lokalitu, tak kdokoli se zajímá o práva lidí, kteří žijí v té vyloučené lokalitě. Ale kdo se zajímá o práva lidí, kteří bydlí okolo a kterým často vyloučená lokalita způsobuje a dělá ze života peklo? Kdo se ptá těchto lidí? Kdo se ptá lidí v těch panelácích, které jsou vybydleny a likvidovány a podobně. Kdo se ptá na zájmy těch lidí? Na to jsem chtěl upozornit. Že tady jsou i práva jiných lidí než těch, kteří se hlasitě domáhají nějaké podpory. A na to bych chtěl upozornit. A vždycky jsem pro to kladl důraz.

To znamená, že vaše agenda jako ombudsmana bude směřovat teď tam?

Ne. V žádném případě. To se jednalo o publicistickou činnost. Agenda ombudsmana je dána zákonem, zákon jasně říká, co má ombudsman dělat, to jsem samozřejmě dělal celou dobu, také to dělat budu, to s tím nijak nesouvisí. Pleteme různé věci dohromady.

Podle vás tito lidé, kteří žijí v tom okolí, nemají dostatečně silný hlas, jsou diskriminováni?

Samozřejmě, nemají dostatečně silný hlas. Podívejte se na sídliště, podívejte se na Janov, podívejte se na Litvínov a další města, jak tam lidé žijí. Já to tam dobře znám a já jsem tam zastupoval i Romy, pokud byla narušována jejich práva. Ale vidím obě strany toho problému. A to se obávám, že málokdo chce vidět obě strany. Jak to, že se nám množí vyloučené lokality? Jak je to možné? Máme radu pro romské záležitosti, jak to, že nic nedělá, kde je slyšet, jak to, že se nám rozšiřují tyto lokality, jak to, že to jsou lidé, kteří se stěhují? A tady se jedná i o obce. Jak to, že obce nepronajmou byty těmto lidem? Máte vyloučenou lokalitu a na druhé straně máte spoustu prázdných bytů.

Právě členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny vaše zvolení dost odsoudili a napsali: „Stanislav Křeček je pro nás nepřijatelný nejen odborně a názorově, ale také lidsky, bylo prokázáno, že neoprávněně užíval titul JUDr., na sociálních sítích sdílel nepravdivé zprávy a mnozí členové rady byli svědky jeho velmi nevhodných vyjádření při projevech na pietách obětem romského holokaustu.“ Když mají na vás takovýto názor, jak se s nimi domluvíte?

Já se 30 let zabývám problematikou Romů. Mám tam řadu známých, řadu lidí jsem zastupoval před soudy, v životě jsem neslyšel o nikom z této rady, že by se o tyto problémy staral. Nikdo ty lidi nezná, také oni nemají vůbec žádný vliv. Já jsem si přál, aby Romové měli své zastoupení, aby Romové sami formulovali svá práva a byli zastupováni, aby konečně oni řekli, co si přejí, jak chtějí žít s tou většinovou společností, toho jsme se nikdy nedočkali.

A jak by to zastoupení Romů podle vás mělo konkrétně vypadat?

Oni by si měli vybrat svoji reprezentaci, aby za ně někdo mluvil, jako mluví za jiné menšiny. Řada lidí jsou menšiny, které formulují své požadavky. Tady prostě to za Romy nikdo nedělá, ani ta rada, kterou ve společnosti nikdo nezná. Zeptejte se na ulici, kdo zná někoho z rady pro romské záležitosti.

Takže myslíte si, že to je jejich chyba?

No, je to samozřejmě jejich chyba a je to hlavně jejich nesvornost. Kdyby byli svorní, kdyby se dokázali domluvit, tak by vyvozovali daleko větší tlak na státní správu a na tvorbu předpisů a zákonů.

To znamená, že kdyby se na vás obrátil Rom s nějakým problémem, tak mu řeknete: „Podívejte se, obraťte se na vaši vlastní radu a buďte silnější ve vašem vyjádření.“

To rozhodně ne. Když se na mě obrátí lidé, tak to budu řešit tak, jak jsem to řešil celých 30 let. Podívejte se, já tady 30 let nedělám nic jiného, než řeším tyhle problémy. Neříkejte mi, že to je nějaká novinka. Vždyť to musíte znát tu moji činnost.

Ještě pojďme k jedné věci. Vy jste Českému rozhlasu k té vaší nominaci řekl: „Nepočítal jsem s tím, že bych se znovu vracel, ale prezidentovi se neodmítá a samozřejmě ta pozice je

vyvrcholením práce každého právníka a odmítnout tuto kandidaturu by nebylo ani zdvořilé, ani rozumné.“ Jste tedy ombudsmanem ze zdvořilosti?

Já jsem skončil v prosinci, nepočítal jsem, že bych se tam vrátil. Nepočítal jsem s kandidaturou, ale když si mě prezident vybral v situaci, do které se ta kandidatura dostala odstoupením Heleny Válkové, tak sem to samozřejmě přijal. Taková nabídka se prostě neodmítá a je to skutečně vyvrcholení jakékoliv právnické profese, tak to také беру. Já to беру jako službu, kterou chci úřadu a obyčejným lidem, které tady 30 let zastupuji, vykonávat.

A můžete garantovat, že to bude služba bez rozdílu pro všechny?

Samozřejmě, to bude bez rozdílu pro všechny. Vždycky jsem to takhle dělal jako advokát, jako poslanec, moje činnost je přece dostatečně známá, obviňovat mě z něčeho takového je mimo realitu.